

CUPRINS

INTRODUCERE

I. FONETICA

1. ACCENTUL

1.1.0.—1.2.0 1

* VOCALISMUL

2.1.0.—2.1.2. Vocala *ă* neaccentuată 1
 2.2.0. Valoarea slovei *ă* în elementele de origine slavă cărturărească 2
 2.3.0. Închiderea diftongului *oa* la *o* 2
 2.4.0.—2.4.12. Despicierea vocalelor 2
 2.5.0.—2.5.1. Închiderea lui *e* +nazală 4
 2.6.0.—2.6.3. Trecerea lui *e* neaccentual la *i* 4
 2.7.0.—2.7.3. Vocala *i* 4
 2.8.0. Vocala nazală vsl. *o* 4
 2.9.0.—2.10.2. Vocala *o* 5
 2.11.0.—2.14.0. Vocala *u* 5
 2.15.0.—2.15.2. Sunetul *-u* (final) 5

ă. CONSONANTISMUL

3.1.0.—3.1.1. Palatalizarea labialelor 6
 3.2.0. Variante hipercorecte 6
 3.3.0.—3.3.1. Africata sonoră *g* 6
 3.4.0. Africata sonoră *dz* 6
 3.5.0.—3.5.20. Velarizarea prin *ș* 6
 3.6.0.—3.6.8. Velarizarea prin *j* 9
 3.7.0.—3.7.4. Velarizarea prin labialele *p*, *b*, *v*, *m* 10
 3.8.0.—3.8.5. Velarizarea prin *f* 10
 3.9.0. Velarizarea prin *dz* 12
 3.10.0.—3.10.15 Velarizarea prin *s* 12
 3.11.0.—3.11.3. Velarizarea prin *dz* (*z*) 13
 3.12.0.—3.12.7. Velarizarea prin *t*, *d*, *n*, *r* 13
 3.13.0.—3.13.13. Durificarea lui *r* 14
 3.14.0.—3.14.11. Alte fenomene din domeniul consonantismului 15
 3.15.0.—3.15.3. Fenomene de sonorizare 15
 3.16.0.—3.16.3. Propagarea lui *n* 16

II. MORFOLOGIA

1. SUBSTANTIVUL

1.1.0.—1.1.3. Declinarea 16
 1.2.0.—1.2.1. Genul 16
 1.3.0.—1.3.12. Numărul 16
 1.4.0.—1.4.3. Cazul 17

* ARTICOLUL

2.1.0. Articolul hotărît 18
 2.2.0.—2.2.1. Articolul genitival 18
 2.3.0. Articolul adjectival 18

ă. ADJECTIVUL

3.1.0.—3.1.1. Forme specifice de plural 18

ă. PRONUMELE

4.1.0.—4.1.5. Pronume personale 18
 4.2.0.—4.2.2. Pronumele reflexiv 20
 4.3.0. Pronume și adjective posesive 20
 4.4.0.—4.4.2. Pronume și adjective demonstrative 20
 4.5.0.—4.5.2. Pronume relative-interogative 20
 4.6.0.—4.6.9. Pronume și adjective nehotărîte 20

5. NUMERALUL

5.1.0. Numeralul ordinal 21
 5.2.0. Numeralul multiplicativ 21

6. VERBUL

6.1.0. Conjugări 21
 6.2.0. Verbe reflexive 21
 6.3.0.—6.3.3. Verbe iotacizate. Prezentul indicativului, prezentul conjunctivului. Gerunziul 21
 6.4.0.—6.4.4. Imperfectul indicativului 22
 6.5.0.—6.5.1. Perfectul simplu 23
 6.6.0. Perfectul compus 23
 6.7.0. Mai-mult-ca-perfectul 23
 6.8.0.—6.8.1. Viitorul 23
 6.9.0.—6.9.3. Conjunctivul 23
 6.10.0. Condiționalul-optativ 24
 6.11.0.—6.11.3. Imperativul 24
 6.12.0. Infinitivul 24
 6.13.0. Gerunziul 24
 6.14.0. Participiul 24

7. ADVERBUL 25

8. PREPOZIȚIA 26

9. CONJUNCȚIA 27

10. INTERJEȚIA 28

III. FORMAREA CUVINTELOR

1. SUFIXE 28

2. PREFIXE 28

IV. VOCABULARUL

1. CUVINTE PROPRII LIMBII ROMÂNE VECHI. CUVINTE PUȚIN CUNOSCUTE SAU PĂSTRATE ÎN ANUMITE ARII DIALECTALE 29

1.1.0.—1.1.27. Elemente latine din fondul moștenit 29

1.2.0.—1.2.10. Elemente latine savante 30

1.3.0.—1.3.3. Elemente neolatine (italienești) 31

1.4.0.—1.4.62. Elemente slave 31

1.5.0.—1.5.41. Elemente grecești 35

1.6.0.—1.6.10. Elemente grecești de origine ebraică (și orientală) 38

1.7.0.—1.7.6. Elemente maghiare 38

1.8.0.—1.8.0. Elemente germane (săsești) 39

1.9.0.—1.9.14. Elemente turcești 40

CUVINTE CU SENS DIFERIT DE CEL ACTUAL

2.2.0.—2.2.104. Calcure lingvistice 41

2.3.0.—2.3.60. Cuvinte cu sens diferit de cel actual; cuvinte (cu sensuri) atestate pentru prima dată 47

CONCLUZII 50

INDICE DE TERMENI 50